

Bitlis Ahlat İlçesi

Ahlat Tarihi Durumu

Ahlat İlçesinde taş dönemleri olan Paleolitik ,Mezolitik ve Neolitik çağlara ait hiçbir Kültürel kalıntı yer almamaktadır.

- M.Ö. 1700 lerde Hurri-Mitanni
- M.Ö. 1000 Asur
- M.Ö. 900-600 Urartu
- M.Ö. 600 Med Egemenliği
- M.Ö. 545-330 Pers Egemenliği
- M.Ö. 330 Makedonya (Hellenistlik Selokidler)
- M.Ö. 200 Part
- M.Ö. 150 Bağımsızlık
- M.Ö. 30- M.S. 395 Roma
- M.S. 395-641 Bizans
- M.S. 641 İslam İmparatorluğu Egemenliği
- M.S. 800 Abbasiler
- M.S. 850 Emeviler
- M.S. 850-992 Bizans
- M.S. 992 Mervanoğlu Beyliği
- 1054 Yılında Selçuklu Sultanı Tuğrul Beyce Anadolu'da Türklerce Şehir olarak ele geçen ilk yerdir.
- 1085-1090 Dilmaçoğulları
- 1100-1207 Ahlat Şahlar (Sökmenler)
- 1207-1229 Eyyubiler
- 1229-1231 Moğollar (Celalettin Harzemşah)
- 1231-1243 Anadolu Selçukluları
- 1243-1335 İlhan Egemenliği
- 1396-1462 Karakoyunlu Egemenliği
- 1472-1488 Akkoyunlu Egemenliği
- 1509-1535 Safavi Egemenliği
- 1535 Osmanlı Egemenliği

İlçede çoğu 13. Yüz yıldan kalma 14 Kümbet,Osmanlı Egemenliği döneminden 1 Roma-Bizans ve Selçuklularca kullanılmış 1 olmak üzere 2 adet kale,Selçuklu ve Beylikler döneminden kalma 5 tarihi mezarlık,Osmanlı döneminden kalma 1 tarihi mezarlık,yine Yuvadami Köyünün kuzeyinde M.Ö. 2000 ile M.Ö. 1200 arasında kullanılmış (Orta Tuna,Geç Tuna Çağı-Erken Demir Çağı) 4 ayrı mezarlık, Osmanlı döneminden kalma 2 Cami, Beylikler döneminden 2 Osmanlı döneminden 1 adet hamam, Akkoyunlu dönemi köprüsü bugün için ayakta kalmış taşınmaz Kültür varlıklarımız olup, Ahlat İlçesinde yer alan Müze Müdürlüğü de İlin tek Müzesidir. Müze Müdürlüğü teşhirinde Roma-Bizans-Selçuklu-Osmanlı dönemine ait Sikkeler,Ahlat Yuvadami mezarlığından gelen M.Ö. 2000 ile M.Ö. 1200 yılları arasına ait çok renkli (Doğu Anadolu Bölgesine has) çanak-çömlekler, Urartu dönemi bronz,saç tokaları-elbise iğneleri,Urartu dönemi tören kemerleri, Roma-Bizans dönemi bayan kolyeleri,parfüm kapları, Ahlat Selçuklu dönemi 13. Yüz yıla ait üzerinde özellikle insan-hayvan-yazı takliti süslemeler

yer alan sıraltı (sgraffito) ve lüster denilen özel tekniklerle yapılmış sırlı seramikler,sırsız kalıp tekniğinde yapılmış kaplar,hayvan formunda kap tutamakları,eczacılıkta kullanılmış kaplar,Osmanlı imparatorluğu son döneminde kullanılmış olan etnografik kap kacaklar görülebilir.

İlçenin taşınmaz Kültür varlıklarından olan en önemli taşınmaz eseri ise Selçuklu ve Beylikler döneminde kullanılmış olan Meydanlık Mezarlığı yaklaşık 200 dönümlük bir sahayı kaplamaktadır.Mezarlıkta Şahideli-Şahidesiz-Sanduka Mezarların dışında Stupa tarzında orta Asya Türk Mezar tipleri (1025-1100 arasında yapılmışlardır) olan oda tarzı yeraltı Mezarlarında görülür. İlçenin diğer önemli taşınmaz eseri içinde Kümbetler önemlidir. Kümbetler Stupaların İslami etki ile birlikte gelişmiş olan,yeraltı mezar odası üzerine küçük bir mescit eklenen bey ve yöneticilere ait anıtsal Mezarlardır. Ahlat'ın önemli eserlerinden olan Sahil Kalesi Osmanlı İmparatorluğu dönemi (Kanuninin İran seferi sırasında 1554 genişletildi,Diyarbakır mimari tarafından inşaatını yapmıştır.

Tam inşaaı 2. Selim zamanında 1568 yılında tamamlandı.)Eski Ahlat Kalesi Roma döneminden Osmanlı İmparatorluğu 1552 yılına kadar kullanılmıştır. Özellikle eski Ahlat Kalesi dış surları İki kubbe Mahallesinin büyük bir çoğunluğunu içine alan Surlarına ait bazı kalıntılar bugün bile görülmektedir. İl Merkezine 65 km. mesafededir.